

K O N I N K L I J K E N E D E R L A N D S E
A K A D E M I E V A N W E T E N S C H A P P E N

Koolmezen die elkaar al kennen hebben meer succes met broeden

de Jong, Perro; Culina, A.

2021

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in KNAW Research Portal](#)

citation for published version (APA)

de Jong, P., & Culina, A. (2021). *Koolmezen die elkaar al kennen hebben meer succes met broeden: Nature Today - koolmezen*. Nature Today. <https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=27364>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the KNAW public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the KNAW public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

pure@knaw.nl

Koolmezen die elkaar al kennen hebben meer succes met broeden

[Nederlands Instituut voor Ecologie \(NIOO-KNAW\)](#)

4-MRT-2021 - Nesten en eieren zijn nog niet te bekennen. Maar koolmezen die al in de winter hun partner hebben ontmoet, hebben in het voorjaar wel een streepje voor bij het broeden. Dat wil trouwens niet zeggen dat ze daarna ook bij elkaar blijven. Mezenparen die elkaar lang kennen 'scheiden' namelijk even vaak als paartjes die elkaar pas kort voor het broeden ontmoetten.

Deel deze pagina [🐦](#) [f](#) [in](#) [✉](#)

Een team onderzoekers onder leiding van Antica Culina bestudeerde zes jaar lang een wilde populatie koolmezen in Wytham Woods, Oxford. De onderzoekers legden met 'mini-trackers' vast wanneer de mezen hun toekomstige partner ontmoetten. Van de 383 paren waarvan ze op deze manier de kennismaking hadden gevolgd, monitorden de onderzoekers vervolgens de pogingen om eieren te leggen. En wat bleek? Paren die elkaar al vroeg in de winter hadden ontmoet, begonnen ook eerder in de lente met leggen. Vergelijken met andere koolmezen hadden deze vroege paren grotere nesten, meer broedsucces en uiteindelijk een groter aantal jonge vogels die uitvlogen.

Vertrouwdheidsbonus

Hoe vroeger paren elkaar ontmoeten, hoe meer tijd ze hebben om vast te stellen of ze inderdaad de juiste partner hebben gevonden. Vroege paren hebben daarnaast ook meer tijd om hun gedrag aan de ander aan te passen. Daardoor werken ze beter samen, en zijn ze beter op elkaar ingespeeld: het zogeheten '*familiarity effect*'. Het is net als bij mensen: hoe beter je je partner kent, hoe beter je weet wat zij

of hij nodig heeft. Toch bleek uit het onderzoek dat de kans niet groter was dat vroege paren na hun eerste nest bij elkaar bleven. Ook al is bekend dat het broedsucces wel degelijk toeneemt als paren elkaar meerdere broedseizoenen 'trouw' zijn.

Buiten het broedseizoen

Het artikel van Culina, waarin ze haar huidige onderzoek bij het NIOO combineert met dat voor haar proefschrift aan de Universiteit van Oxford, is pas de derde studie waarin gekeken wordt naar de invloed van de duur van relaties op het broedsucces. Het is bovendien de eerste

Koolmees in de sneeuw (Bron: Didier Aires)

keer dat onderzoekers kijken naar een wilde populatie. "Het is toch ongelooflijk wat er kan met de huidige technologie", zegt de onderzoekster. "We kunnen nu zien wat er gebeurt met deze vogels en hun relaties als ze 's winters in groepen eten zoeken. Wat we tot nu toe wisten kwam vooral uit de broedtijd zelf, maar het is steeds duidelijker dat de tijd daarvoor net zozeer van belang is. Onze studie toont dat aan."

Tekst: NIOO-KNAW

Foto's: NIOO-KNAW

Antica Culina (Bron: NIOO-KNAW)

32 duizend liefhebbers van natuur krijgen het al GRATIS natuurnieuws per email van Nature Today!
Topbiologen delen hun kennis graag.
Meld je ook aan

Zie ook

- GPS-loggers registreren 'middagdip' bij grauwe kiekendieven

13-okt-2017

- Mezen krijgen een tik bij Nationale Tuinvogeltelling 2017
31-jan-2017
- Natuurlijke bestrijding eikenprocessierups van start in Overijssel
14-mrt-2021
- Zorgen om rust in kraamkamer natuur
9-mrt-2021
- Sterfte, vlieggedrag en overwintering van jonge Nederlandse rode wouwen
3-mrt-2021

Laatste berichten

- PWN ontdekt in 2020 opvallend veel nieuwe soorten in het duin
17-mrt-2021
- 's Werelds eerste oesterwieg basis voor meer Noordzeenatuur
17-mrt-2021
- Natuurjournaal 17 maart 2021
17-mrt-2021
- LIFE Resilias voorkomt dominantie van invasieve exoten, door de veerkracht van bos en natuur te versterken
16-mrt-2021
- Oprichting Kenniscentrum Bever: bundeling van kennis en krachten
16-mrt-2021
- Natuurjournaal 16 maart 2021
16-mrt-2021
- Boomkikkerkoor kwaakt weer, dankzij Jeanne en Bert
15-mrt-2021
- Libellenbijtmuggen parasiteren libellen
15-mrt-2021
- Natuurjournaal 15 maart 2021
15-mrt-2021
- Natuurlijke bestrijding eikenprocessierups van start in Overijssel
14-mrt-2021